

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 10 stycznia 2022 r.

ZP-KNPS.431.7.8.2021.NS

Pani
Agnieszka Rynkiewicz
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Jaworze

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 27-29 października 2021 r. na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1464 ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 877 ze zm.), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297) zespół kontrolerów: Natalia Szczecińska - starszy specjalista, przewodniczący zespołu, Ewa Lasota – starszy specjalista, kontroler, z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaworze z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do zasiłków dla opiekunów oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, a także warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych. Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2020 r. do dnia 27 października 2021 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów od dnia 15 maja 2014 r. do dnia 27 października 2021 r., natomiast

kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2020 r. do dnia 27 października 2021 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 24 czerwca 2021 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2021 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze w dniu 13.12.2021 r.

Jednostką kieruje Pani Agnieszka Rynkiewicz zatrudniona na stanowisku Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze od 10.08.2020 r.

Pani Agnieszka Rynkiewicz ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Burmistrz Miasta Jawora upoważnił:

1. Panią Agnieszkę Rynkiewicz – Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze na podstawie:
 - ✓ Upoważnienia Nr OR.0052.76.2020 z dnia 11.08.2020 r. (...) do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania decyzji w tych sprawach.
 - ✓ Upoważnienia Nr OR.0052.72.2020 z dnia 11.08.2020 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym do wydawania decyzji administracyjnych.
 - ✓ Upoważnienia Nr OR.0052.70.2020 z dnia 11.08.2020 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.
 - ✓ Pełnomocnictwa Nr OR.077.13.2020 z dnia 13.08.2020 r. do występowania w imieniu organu dłużnika do Ministra Cyfryzacji z wnioskami o udostępnienie danych lub informacji z centralnej ewidencji kierowców w zakresie posiadania dokumentu prawa jazdy przez dłużników alimentacyjnych, celem realizacji zadań ustawowych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
 - ✓ Upoważnienia Nr OR.0052.71.2020 z dnia 11.08.2020 r. do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

- ✓ Upoważnienia Nr OR.0052.74.2020 z dnia 11.08.2020 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz wydawania decyzji w tych sprawach.
2. Pana Piotra Domaradzkiego – Z-cę Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze na podstawie:
- ✓ Upoważnienia Nr OR.0113-2/08 z dnia 15.01.2008 r. (...) do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania decyzji w tych sprawach.
 - ✓ Upoważnienia Nr OR.0113-81/08 z dnia 7.08.2008 r. do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym do wydawania decyzji administracyjnych.
 - ✓ Upoważnienia Nr OR.0113-44/10 z dnia 14.06.2010 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.
 - ✓ Upoważnienia Nr OR.0052.62.2014 z dnia 15.05.2014 r. do prowadzenia postępowania w sprawach o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz wydawania decyzji w tych sprawach.
3. Panią Barbarę Polińską – Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze na podstawie:
- ✓ Upoważnienia Nr OR.0052.61.2014 z dnia 15.05.2014 r. do prowadzenia postępowania w sprawach o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz wydawania decyzji w tych sprawach.
4. Panią [REDACTED] na podstawie:
- ✓ Upoważnienia Nr OR.0052.81.2020 z dnia 29.09.2020 r. na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (...), do prowadzenia postępowań w tych sprawach oraz wydawania decyzji.
 - ✓ Upoważnienia Nr OR.0052.58.2019 z dnia 11.06.2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach: świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego (...), z wyłączeniem prawa do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.
5. Panią [REDACTED] na podstawie:
- ✓ Upoważnienia Nr OR.0052.60.2019 z dnia 11.06.2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach: świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu

alimentacyjnego (...), z wyłączeniem prawa do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

- ✓ Upoważnienia Nr OR.0113-47/10 z dnia 14.06.2010 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.
- ✓ Upoważnienia Nr OR.0113-51/10 z dnia 14.06.2010 r. do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

6. Panią [REDACTED] na podstawie:

- ✓ Upoważnienia Nr OR.0052.35.2020 z dnia 18.02.2020 r. do prowadzenia postępowań w sprawach: świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego (...), z wyłączeniem prawa do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

7. Panią [REDACTED] na podstawie:

- ✓ Upoważnienia Nr OR.0052.62.2019 z dnia 11.06.2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach: świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego (...), z wyłączeniem prawa do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

8. Panią [REDACTED] na podstawie:

- ✓ Upoważnienia Nr OR.0052.61.2019 z dnia 11.06.2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach: świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego (...), z wyłączeniem prawa do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

W okresie poddanym kontroli dwóch pracowników Ośrodka - Pani [REDACTED] oraz Pani [REDACTED], prowadzące postępowania administracyjne w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, nie posiadały wymaganego na podstawie art. 20 pkt 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów pisemnego upoważnienia do prowadzenia ww. postępowań administracyjnych.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Przyjęto taką interpretację pojęcia <prowadzenie postępowań>, że obejmuje ona weryfikowanie spełniania przesłanek do przyznawania świadczeń w ramach rozpatrywania

wniosków i przygotowywania decyzji administracyjnej. Obie Panie, najpierw jako stażystki, a potem pracownice, nie wykonywały tych czynności, a jedynie stanowiły pomoc pracowników merytorycznych Zespołu i miały upoważnienie do przetwarzania danych osobowych podczas kancelaryjnego przyjmowania wniosków i udzielania ustnych informacji dla zainteresowanych osób. Stąd w mojej ocenie nie prowadziły postępowań i takie upoważnienia nie były konieczne”.

(dowód: akta kontroli str. 41)

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zajmowali się:

1. Pani Agnieszka Rynkiewicz – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze - zatrudniona od dnia 10.08.2020 r.
2. Pan Piotr Domaradzki – Z-ca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze - zatrudniony od dnia 10.01.2008 r.
3. Pani Barbara Polińska – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze – zatrudniona w okresie od dnia 1.02.2007 r. do dnia 27.07.2020 r.
4. Pani ██████████ – zatrudniona od dnia 1.06.2006 r.
5. Pani ██████████ – zatrudniona od dnia 5.02.1998 r.
6. Pani ██████████ – zatrudniona od dnia 20.04.2017 r.
7. Pani ██████████ – zatrudniona od dnia 8.10.2013 r.
8. Pani ██████████ – zatrudniona od dnia 8.12.2010 r.
9. Pani ██████████ – zatrudniona od dnia 9.09.2021 r.
10. Pani ██████████ – zatrudniona od dnia 1.07.2010 r.

(dowód: akta kontroli, str. 43)

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.).
2. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).
3. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r., poz. 1497).
4. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481).
5. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 877 ze zm.).
6. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467).
7. ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297).
8. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.).
9. ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1444 ze zm.).
10. ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 672).
11. ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID- 19 (t.j. Dz.U. 2021 r., poz. 2095 ze zm.).

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i wyjaśnień udzielali:

1. Pani Agnieszka Rynkiewicz - Dyrektor Ośrodka.

2. Pani Sylwia Laszuk – St. Inspektor.

Informacje ogólne:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze został utworzony na mocy Uchwały Nr XII/63/90 Miejskiej Rady Narodowej w Jaworze z dnia 26 kwietnia 1990 r.

W okresie objętym kontrolą MOPS w Jaworze działał w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr LXI/230/06 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 25 stycznia 2006 r. (ze zmianami) i Statut przyjęty Uchwałą Nr XVII/155/2020 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 11 września 2020 r. oraz Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 13/2015 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze z dnia 24 czerwca 2015 r. (ze zmianami) i Zarządzeniem Nr 26/2020 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze z dnia 16 października 2020 r.

Jednostką kieruje Pani Agnieszka Rynkiewicz zatrudniona na stanowisku Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze od 10.08.2020 r.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił, że: *„Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej informuje osoby ubiegające się o świadczenia rodzinne o terminach składania wniosków, o których mowa w ust. 3 i 4 oraz w art. 24 ustawy o świadczeniach rodzinnych indywidualnie w Biurze Klienta oraz udziela informacji telefonicznie”*.

(dowód: akta kontroli, str. 45)

Świadczenia rodzinne, zasiłek dla opiekuna i świadczenia z funduszu alimentacyjnego, wypłacane są przelewem na wskazane przez wnioskodawców konta bankowe oraz przekazem pocztowym.

Godziny pracy Ośrodka:

- a. Poniedziałek 7⁰⁰ – 15⁰⁰
- b. Wtorek 7⁰⁰ – 16⁰⁰
- c. Środa 7⁰⁰ – 15⁰⁰
- d. Czwartek 7⁰⁰ – 15⁰⁰
- e. Piątek 7⁰⁰ – 14⁰⁰

Kontrolę wpisano do księgi kontroli pod pozycją nr 33.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wyplata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Na okres zasiłkowy 2020/2021 i 2021/2022 do dnia 27.10.2021 r. do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze wpłynęły 1 043 wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych.

Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 3 wnioski. Do innych organów przekazano według właściwości 2 wnioski.

W okresie zasiłkowym 2020/2021 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaworze wypłacono 5 829 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 1 473,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 4 030,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 326,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 0.

Ośrodek wypłacił 2 675 dodatków, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 41,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 60,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 241,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 140,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 61,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 342,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 531,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 10,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 148,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 948.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 6 676 zasiłków pielęgnacyjnych, 842 świadczeń pielęgnacyjnych, 85 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 99 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 480 świadczeń rodzicielskich.

W okresie zasiłkowym 2020/2021 świadczenia rodzinne pobierało 758 rodzin. Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 234 rodziny, w tym:

- na 1 dziecko – 79,
- na 2 dzieci – 97,
- na 3 dzieci – 45,
- na 4 i więcej dzieci – 13.

W okresie zasiłkowym 2020/2021 i 2021/2022, Ośrodek wydał 978 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 60 decyzji odmownych ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego. Od treści wydanych decyzji 8 wnioskodawców złożyło odwołanie do organu II instancji. W 7 sprawach, w wyniku ponownego rozpatrzenia przez Ośrodek, została wydana decyzja przyznająca świadczenia. W jednej sprawie do dnia kontroli organ II instancji nie wydał rozstrzygnięcia.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

1.M.K. – 000902/ZR/10/2020 z dnia 14.10.2021 r.

2.M.K. – 000607/ZR/08/2020 z dnia 14.08.2020 r.

3.A.T. – 000723/ZR/09/2021 z dnia 15.09.2021 r.

4.B.K. – 000722/ZR/09/2020 z dnia 10.09.2020 r.

5.KS. – 000712/ZR/09/2020 z dnia 10.09.2020 r.

6.D.G. – 000691/ZR/09/2021 z dnia 3.09.2021 r.,

000690/517/09/2021 z dnia 3.09.2021 r.

7.K.U. – 000682/517A/09/2021 z dnia 6.09.2021 r.

8.A.U. – 000664/ZR/08/2021 z dnia 26.08.2021 r.,

000663517/08/2021 z dnia 26.08.2021 r.,

000720/ZR/09/2021 z dnia 10.09.2020 r.

9.B.G. – 000770/ZR/09/2020 z dnia 24.09.2020 r.

10.E.D. – 000734/ZR/09/2021 z dnia 22.09.2021 r.

11.J.G. – 000852/ZR/10/2020 z dnia 6.10.2020 r.

- 12.W.B.** – 000633/ZR/08/2020 z dnia 25.08.2020 r.
- 13.D.K.** – 000823/ZR/10/2020 z dnia 5.10.2020 r.
- 14.A.M.** – 000673/SP/08/2021 z dnia 30.08.2021 r.
- 15.M.F.** – 000824/SP/10/2019 z dnia 28.10.2019 r.,
000024/SP/01/2020 z dnia 8.01.2020 r.,
000025/SP/01.2021 z dnia 5.01.2021 r.,
000788/SP/09/2021 z dnia 30.09.2021 r.,
- 16.J.J.** – 000794/ZP/10/2021 z dnia 4.10.2021 r.
- 17.P.P.** – 000750/517/09/2021 z dnia 27.09.2021 r.,
000127/ZP/01/2021 z dnia 18.01.2021 r.
- 18.A.Cz.** – 000795/ZP/10/2021 z dnia 4.10.2021 r.
- 19.J.S.** – 000743/517/09/2021 z dnia 24.09.2021 r.
- 20.A.W.** – 000827/ZR/10/2020 z dnia 5.10.2020 r.
- 21.G.L.** – 000927/ZR/10/2020 z dnia 19.10.2020 r.
- 22.H.R.** – 000139/ZR/01/2021 z dnia 22.01.2021 r.
- 23.K.F.** – 000903/ZR/10/2020 z dnia 14.10.2020 r.
- 24. K.Sz.** – 000766/ZR/09/202 z dnia 10.09.2021 r.
- 25.O.Sz.** – 000293/517A/03/2021 z dnia 26.03.2021 r.,
000305/ZR/03/2021 z dnia 31.03.2021 r.
- 26.J.K.** – 000989/519A/10/2020 z dnia 28.10.2020 r.
- 27.G.D.** – 000957/519A/10/2020 z dnia 22.10.2020 r.
- 28.S.M.** – 000340/ZR/04/2021 z dnia 21.04.2021 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 54 zasiłków rodzinnych oraz 71 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 4,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 2,
 - samotnego wychowywania dziecka – 4,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 18,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 2,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 37,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 3,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 1,

- 3 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 2 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 2 specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- 4 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 świadczenia rodzicielskie.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaworze, w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

MOPS w Jaworze samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Elektronicznego krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,

- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W celu określenia dochodu, za wyjątkiem sprawy nr 4 (B.K.), strona składała oświadczenie członków rodziny o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

W przypadku ustalania prawa do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w dokumentacji znajdowało się zaświadczenie pracodawcy lub oświadczenie strony o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy oraz o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania oraz dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub odpisy zupełne aktu urodzenia dziecka, w przypadku, gdy ojciec dziecka jest nieznany.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został

zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 1 (M.K.) i nr 13 (D.K.) dotyczących ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego Organ nie wezwał do uzupełnienia wniosku w części V pkt 3 dotyczącej przebywania bądź nie członka rodziny poza granicami państwa.

Ponadto w sprawie nr 4 (B.K.) nie wezwano do uzupełnienia dołączonego do wniosku o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego oświadczenia o dochodach niepodlegających opodatkowaniu, w którym brakowało podpisu strony.

Zgodnie z art. 24a ust.1 ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku podmiot realizujący świadczenie wzywa pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenia do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 1 (M.K.) wyjaśnił:

„Nie znajduję racjonalnego usprawiedliwienia dla tej nieprawidłowości. Ewentualne wyjaśnienia pracownika i Kierownika Zespołu nie mogą być uzyskane z powodu ich nieobecności”.

(dowód: akta kontroli, str. 57)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 13 (D.K.) wyjaśnił:

„Nie znajduję racjonalnego usprawiedliwienia dla tej nieprawidłowości. Ewentualne wyjaśnienia pracownika i Kierownika Zespołu nie mogą być uzyskane z powodu ich nieobecności”.

(dowód: akta kontroli, str. 59)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 4 (B.K.) wyjaśnił:

„Brak podpisu na oświadczeniu o dochodach niepodlegających opodatkowaniu mógł wynikać z przeoczenia pracownika”.

(dowód: akta kontroli, str. 61)

2. W sprawie nr 16 (J.J.) decyzją nr 000448/ZP/05/2016 z dnia 24.05.2016 r. ze zm. organ przyznał zasiłek pielęgnacyjny do 31.05.2021 r. w związku z posiadanym orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 28.04.2016 r. o całkowitej niezdolności do pracy. Całkowita

niezdolność do pracy pozostaje w związku z naruszeniem sprawności organizmu powstałym przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia lub w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. W dniu 28.05.2021 r. pracownik Ośrodka skontaktował się telefonicznie ze świadczeniobiorcą by potwierdzić czy strona złożyła wniosek o wydanie nowego orzeczenia o niepełnosprawności. Strona poinformowała pracownika, iż złożyła wniosek o wydanie nowego orzeczenia jednak do dnia rozmowy telefonicznej nie otrzymała go. Pracownik OPS poinformował stronę, że w związku z panującą pandemią Ośrodek może przedłużyć prawo do zasiłku pielęgnacyjnego. Strona zobowiązała się do niezwłocznego poinformowania Ośrodka o otrzymaniu nowego orzeczenia. Decyzją z dnia 28.05.2021 r. nr 000436/ZP/05/2021 zmieniono decyzję nr 00048/ZP/05/2016 z dnia 24.05.2016 r. ze zm. w ten sposób, że „zasiłek pielęgnacyjny osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 21 roku życia przyznany na J.J. w kwocie 215,84 zł miesięcznie na okres od 2019-11-01 do upływu 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności”.

Decyzja zmieniająca została wydana w oparciu o błędny artykuł (art. 15 h) ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19. Ww. art. 15 h dotyczy orzeczeń wydanych przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

W opisywanej sprawie zastosowanie znajduje art. 15 ze ww. ustawy. Zgodnie z art. 15 ze ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy - wydane na czas określony na podstawie odpowiednio przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 291), ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1300), ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1205), ustawy z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz.U. z 2020 r. poz. 984), ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. z 2021 r. poz. 1858), ustawy

z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz.U. z 2021 r. poz. 1656), ustawy z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1774), ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz.U. poz. 1622 i 2473 oraz z 2020 r. poz. 252), którego ważność upływa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii albo w okresie 30 dni następujących po ich odwołaniu, zachowuje ważność przez okres kolejnych 3 miesięcy od dnia upływu terminu jego ważności, w przypadku złożenia wniosku o ustalenie uprawnień do świadczenia na dalszy okres przed upływem terminu ważności tego orzeczenia.

Należy przy tym zauważyć, iż Ośrodek przedłużając prawo do zasiłku pielęgnacyjnego powinien wystąpić do ZUS o ustalenie czy ważność orzeczenia została przedłużona i na jaki okres. Procedury postępowania w przypadku przedłużania prawa do świadczeń na podstawie art. 15 *zc ww.* ustawy zostały rozesłane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do organów właściwych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej w dniu 6 kwietnia 2020 r.

Niewłaściwe przeprowadzenie postępowania administracyjnego rzutuje na prawidłowość ustalenia okresu prawa do zasiłku pielęgnacyjnego na wniosek złożony przez Panią J.J. w dniu 20.09.2021 r.

W związku z powyższym Organ powinien niezwłocznie ustalić czy orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 28.04.2016 r. zostało przedłużone na mocy art. 15 *zc* wyżej cytowanej ustawy oraz podjąć kroki w celu ustalenia prawidłowego okresu przyznania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego.

O podjętych działaniach oraz wynikach tych działań należy niezwłocznie poinformować tut. Wydział.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Nie znajduję racjonalnego usprawiedliwienia tej nieprawidłowości. Ewentualne wyjaśnienia pracownika i Kierownika Zespołu nie mogą być uzyskane z powodu ich nieobecności”.

(dowód: akta kontroli str. 63)

3. W sprawie nr 17 (P.P.) Ośrodek błędnie ustalił okres przyznania zasiłku pielęgnacyjnego na I.P. z wniosku złożonego w dniu 12.01.2021 r.

Z akt sprawy wynika, iż niepełnoletniej osobie uprawnionej, decyzją nr 001096/ZP/12/2020 z dnia 30.11.2020 r. wydłużono prawo do zasiłku pielęgnacyjnego zgodnie z art. 15 h ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

W dniu 12.01.2021 r. przedstawiciel ustawowy osoby uprawnionej złożył nowy wniosek o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego. Do wniosku strona dołączyła orzeczenie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 15.12.2020 r.

W związku z tym, iż nowe orzeczenie zostało wydane w dniu wskazanym powyżej, prawo do świadczenia wygasło w dniu 31.12.2020 r, a prawo do świadczenia z wniosku złożonego w grudniu 2020 r. powinno być przyznane od 1.01.2021 r.

Zgodnie z art. 15 h ust. 1 pkt 2 ww. ustawy z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wydane na czas określony na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, którego ważność: upływa w terminie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowuje ważność do upływu 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Nie znajduję racjonalnego usprawiedliwienia tej nieprawidłowości. Ewentualne wyjaśnienia pracownika i Kierownika Zespołu nie mogą być uzyskane z powodu ich nieobecności”.

(dowód: akta kontroli str. 65)

4. W sprawie nr 25 (O.Sz.) organ utracił dochody wykazane na PIT 11 A z ZUS bez dokumentu potwierdzającego z jakiego tytułu były to dochody i czy wchodzą w ustawowy katalog dochodu utraconego.

Zgodnie z art. 3 pkt 24 ww. ustawy utrata dochodu - oznacza to utratę dochodu spowodowaną:

- a) uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,
- b) utratą zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- c) utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- d) utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz.U. poz. 303),
- e) (*uchylona*)
- f) wykreśleniem z rejestru pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonywania w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2019 r. poz. 299 i 303) lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 300, z późn. zm.),
- g) (*uchylona*)
- h) utratą zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- i) utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utratą świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych;
- j) utratą świadczenia rodzicielskiego,
- k) utratą zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- l) utratą stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;

W myśl § 5 pkt 3 lit g rozporządzenia z dnia 27 lipca 2017 r., ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również odpowiednio: dokument, w tym oświadczenie, określający datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Wyjaśnienie tego faktu wymaga rozpytania nieobecnych pracowników i Kierownika Zespołu Rodzinnego, stąd obecnie nie znajduję racjonalnego wytłumaczenia tej sytuacji”.

5. W sprawie nr 6 (D.G.) organ przyznając prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami na okres zasiłkowy 2020/2021 błędnie ustalił dochód 4 osobowej rodziny. Ustalając miesięczny dochód strony, kwotę alimentów otrzymanych w 2019 r. na podstawie wyroku sądowego (zasądzone od lutego 2019 r. w wys. 1000,00 zł miesięcznie), podzielono przez 11 m-cy zamiast przez 12 m-cy.

Mimo, iż art. 5 ust. 4a ustawy o świadczeniach rodzinnych stanowi, że w przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, ustalając dochód członka rodziny, osoby uczącej się lub dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, osiągnięty w tym roku dochód dzieli się przez liczbę miesięcy, w których dochód ten był uzyskiwany, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do świadczeń rodzinnych, to katalog przesłanek warunkujących uznanie, że mamy do czynienia z uzyskaniem dochodu (art. 3 pkt 24 ww. ustawy) jest zamknięty i obejmuje sytuacje, których uzyskanie dochodu zostało spowodowane:

- a) zakończeniem urlopu wychowawczego,
- b) uzyskaniem zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- c) uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- d) uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym,
- e) (*uchylona*)
- f) rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- g) (*uchylona*)
- h) uzyskaniem zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- i) uzyskaniem świadczenia rodzicielskiego,
- j) uzyskaniem zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,

k) uzyskaniem stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W związku z tym, że zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego przyznano Pani D.G. na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, który stanowi, iż w przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę, o której mowa w ust. 1 lub 2, pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w kwocie ustalonej zgodnie z ust. 3a, należy ponownie ustalić dochód rodziny i wysokość przysługujących Pani D.G. świadczeń oraz przeprowadzić niezbędne postępowanie administracyjne i o sposobie rozstrzygnięcia niezwłocznie poinformować tut. Wydział.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Ta nieprawidłowość mogła wynikać z przeoczenia pracownika i Kierownika Zespołu. Odebranie od nich wyjaśnień jest obecnie niemożliwe z uwagi na nieobecność”.

(dowód: akta kontroli, str. 69)

2. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego. Wraz z przejściem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.).

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami

dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranych na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Miejski Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze, w okresie objętym kontrolą przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 3 wnioski wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z informacji uzyskanych z MOPS przed kontrolą wynikało, iż do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w okresie zasiłkowym 2020/2021 i 2021/2022 zostało przekazanych 108 spraw celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Kontrolerzy poprosili o 5 ww. spraw jednak przedstawiono im tylko 2.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W nawiązaniu do odpowiedzi z dnia 29.10.2021 r. dot. przedłożenia teczek aktowych z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego informuję, że w tabeli przedłożonej do kontroli ustawa o świadczeniach rodzinnych część b) informacja dotycząca złożonych wniosków w punkcie dotyczącym wniosków przekazanych do DUW błędnie została wskazana ich liczba. W okresie zasiłkowym 2020/2021 nie wpłynęły wnioski, które zostały przekazane do DUW. Podczas weryfikacji tych danych prawdopodobnie do filtra nie został wprowadzony okres zasiłkowy ani zakres dat”.

(dowód: akta kontroli str. 71)

W związku z rozbieżnością pomiędzy przekazanymi przed kontrolą informacjami, przedstawionymi kontrolerom sprawami oraz wyjaśnieniami Dyrektora Ośrodka, poproszono Oddział Koordynacji Świadczeń w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim o udzielenie informacji dot. ilości przekazanych przez MOPS w Jaworze spraw dotyczących świadczeń rodzinnych w ww. okresie.

Z-ca Kierownika Oddziału Koordynacji Świadczeń poinformował:

„...informuję, że z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze do Oddziału Koordynacji Świadczeń wpłynęły 3 wnioski o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych na okres zasiłkowy 2020/2021. Na okres zasiłkowy 2021/2022 nie wpłynął żaden wniosek.”

(dowód: akta kontroli, str. 75)

Kontroli poddano dokumentację następujących spraw:

1.I.D., 2. M.P.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono, że na złożonych wnioskach widniała data wpływu wniosku do Ośrodka. We wnioskach wskazywano kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, jak adres, nr ubezpieczenia zagranicznego, nr PESEL, ostatni adres zamieszkania członka rodziny za granicą oraz charakter pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanej sprawie nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. We wnioskach podawano skład rodziny. W przypadku członka rodziny pozostającego w Polsce dołączano odpowiednie oświadczenia.

Wszystkie złożone wnioski wraz z dokumentacją przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 1 (I.D.) oraz w sprawie nr 2 (M.P.) organ przesłał do wojewody niekompletne wnioski. Brak jest oświadczenia o okresie i charakterze pobytu oraz pracy ojca dziecka poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Wojewoda chcąc ustalić koordynację systemów zabezpieczenia społecznego na okres świadczeniowy musi dysponować okresem pobytu poza granicami RP członka rodziny.

Zgodnie z art. 24a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

W myśl § 5 pkt 14 rozporządzenia z dnia 27 lipca 2017 r., ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również odpowiednio: inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego.

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 1 (I.D.) wyjaśnił:

„Wyjaśnienie tego faktu wymaga rozpytania nieobecnych pracowników i Kierownika Zespołu Rodzinnego, stąd obecnie nie znajduję racjonalnego wytłumaczenia tej sytuacji”.

(dowód: akta kontroli, str. 77)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 2 (M.P.) wyjaśnił:

„Wyjaśnienie tego faktu wymaga rozpytania nieobecnych pracowników i Kierownika Zespołu Rodzinnego, stąd obecnie nie znajduję racjonalnego wytłumaczenia tej sytuacji”.

(dowód: akta kontroli, str. 79)

2. W sprawie nr 1(I.D.) Ośrodek przesłał do wojewody nieprzetłumaczoną umowę o pracę.

Ponadto akta sprawy nie zawierały oświadczeń potwierdzających treści zawarte w ww. dokumentach.

Należy zauważyć, iż istotne jest, że dopóki wojewoda nie ustali, że w danej sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, na etapie przyjmowania wniosku, nie znajdują zastosowania przepisy zawarte w rozporządzeniu 883/2004, w szczególności art. 76 ust. 7, dotyczący wniosków i dokumentów sporządzonych w innym języku urzędowym UE niż polski, a tym samym zastosowanie mają przepisy krajowe, tj. ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim. Oznacza to, że na etapie przyjmowania wniosku, wszelkie dokumenty powinny być przedstawione w języku polskim (tłumaczone na język polski) zgodnie z art. 5 w związku z art. 4 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 672), chyba że dana okoliczność istotna dla sprawy, została udokumentowana w formie oświadczenia.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Wyjaśnienie tego faktu wymaga rozpytania nieobecnych pracowników i Kierownika Zespołu Rodzinnego, stąd obecnie nie znajduję racjonalnego wytłumaczenia tej sytuacji”.

(dowód: akta kontroli, str. 77)

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297). Ustawa daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3

ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 ze zm.) z dniem 1 lipca 2013 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze od dnia wejścia w życie ustawy, tj. 15.05.2014 r. wydał 59 decyzji administracyjnych. Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków dla opiekunów o następujących numerach:

1. A.P. – 000398/519B/05/2021 z dnia 17.05.2021 r.,

001520/519B/11/2018 z dnia 8.11.2018 r.,

00478/519B/05/2017 z dnia 21.05.2017 r.,

000806/09/2014 z dnia 23.09.2014 r.

2. M.G. – 000555/ZK_519B/07/2021 z dnia 19.07.2021 r.,

001568/519B/11/2018 z dnia 9.11.2018 r.,

000091/519B/01/2018 z dnia 23.01.2018 r.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna wszczynano na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu, z nadanym kolejnym numerem wniosku i podpisem osoby przyjmującej dokument. Wnioski składano nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku ustalania prawa do zasiłku dla opiekuna w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji, w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna za okres od dnia wejścia w życie ustawy udokumentowano przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawano w terminie. W sposób prawidłowy określały elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a., tj. oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydawania decyzji. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń uwierzytelniane były przez właściwe organy. Okres uprawnienia oraz wysokość przyznanych świadczeń ustalane były prawidłowo.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

1. W sprawach nr 1 (A.P.) oraz nr 2 (M.G.) organ po przyznaniu zasiłku dla opiekuna ani razu nie przeprowadził aktualizacji wywiadów środowiskowych.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, aktualizację wywiadu przeprowadza się co 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który zostało ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna pozostało więcej niż 3 miesiące oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna.

Zgodnie z art. 15o ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 (t.j. Dz.U. 2021 r., poz. 2095 ze zm.) z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 przyznawanie lub aktualizacja prawa do świadczeń opiekuńczych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, oraz zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, w szczególności osobie, która została poddana kwarantannie w związku z podejrzeniem o zakażenie lub o chorobę zakaźną, nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego, a ustalenie sprawowania opieki może nastąpić w szczególności na podstawie:

- 1) rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym oraz
- 2) dokumentów lub oświadczeń, a także ich kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby ubiegającej się o świadczenie lub je otrzymującej lub od członków jej rodziny.

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 1 (A.P.) wyjaśnił:

„Nie znajduję usprawiedliwienia dla takiego postępowania pracowników i Kierownika Zespołu”.

(dowód: akta kontroli, str. 81)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 2 (M.G.) wyjaśnił:

„(...) Sprawa wymaga wyjaśnienia z nieobecnyimi pracownikami i Kierownikiem Zespołu”.

2. W sprawie nr 2 (M.G.) Ośrodek uchylił prawo do zasiłku dla opiekuna od dnia zgonu osoby wymagającej opieki tj. 12.07.2021 r. Jednocześnie za lipiec 2021 r. strona otrzymała świadczenie w wysokości 620,00 zł. Do końca lipca 2021 r. Ośrodek nie odnotował wpłaty różnicy pomiędzy kwotą wypłaconą świadczenia a kwotą należną stronie ($620,00 \text{ zł} / 31 = 20,00 \text{ zł}$; $20 \times 12 = 240 \text{ zł}$ – świadczenie należne stronie.) Do dnia kontroli tj. 27.10.2021 r. Ośrodek nie wydał decyzji żądającej zwrotu świadczeń za okres od 13.07.2021 r. do 31.07.2021 r. ($620,00 \text{ zł} - 240,00 \text{ zł} = 380,00 \text{ zł}$).

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297) w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych dotyczące świadczeń pielęgnacyjnych.

W myśl z art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych kwotę świadczenia pielęgnacyjnego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Na podstawie art. 30 ust. 1 ww. ustawy osoba, która pobrała nienależnie świadczenia rodzinne, jest obowiązana do ich zwrotu. W myśl art. 30 ust. 2 pkt. 1 ww. ustawy za nienależnie pobrane świadczenia rodzinne uważa się: świadczenia rodzinne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie, zawieszenie prawa do świadczeń rodzinnych lub zmniejszenie wysokości przysługujących świadczeń rodzinnych albo wstrzymanie wypłaty świadczeń rodzinnych w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca te świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Pani M.G. w lipcu 2021 r. otrzymała 620,00 zł z tyt. zasiłku dla opiekunów. Strona nie dokonała zwrotu za lipiec. W pozostałym zakresie sprawa wymaga wyjaśnienia z nieobecnymi pracownikami i Kierownikiem Zespołu”.

4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 877 ze zm.).

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2020/2021 i 2021/2022 do dnia kontroli pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano 106 osobom z 75 rodzin.

W okresie tym wypłacono 3 292 świadczenia, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 1 870 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 1 416 świadczeń,
- 25 lat i więcej – 6 świadczeń.

W okresie od dnia 1.10.2020 r. do dnia kontroli Ośrodek wydał 211 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego w tym 2 decyzje odmowne. Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 12 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 5 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców. Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

Kontroli poddano dokumentację do decyzji o następujących numerach:

1.A.Z. – 000089/FA/10/2021 z dnia 5.10.2021 r.

2.B.K. – 000109/FA/10/2021 z dnia 6.10.2021 r.

3.E.M.-W. – 000192/FA/10/2020 z dnia 26.10.2020 r.

4.K.B. – 000093/FA/09/2020 z dnia 8.09.2020 r.

5.M.K. – 000131/FA/10/2021 z dnia 11.10.2021 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach (poza sprawą nr 1 (A.Z.) widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądających alimenty na rzecz osób

w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły.

Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Sposób doręczenia decyzji był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Ponadto w decyzjach w sposób prawidłowy wykazano elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono, co następuje:

1. W sprawie nr 1 (A.Z.) nie oznaczono datą wpływu do organu wniosku o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W myśl art. 18 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustala się na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela, nie wcześniej niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu.

Zgodnie z art. 61 § 3 k.p.a., datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej. Wobec powyższego składane dokumenty należy oznaczać datą wpływu w celu stwierdzenia faktycznej daty zgromadzenia wszystkich niezbędnych w sprawie dokumentów.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Brak potwierdzenia wpływu na wniosek Pana A.Z. wynika z przeoczenia związanego z dużą ilością wniosków wpływających w tym okresie w związku ze zmianą okresu świadczeniowego”.

(dowód: akta kontroli str. 85)

5. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 877 ze zm.).

W okresie świadczeniowym 2020/2021 i 2021/2022 Ośrodek prowadził postępowanie w stosunku do 473 dłużników alimentacyjnych z terenu gminy. W 42 przypadkach skierowano do organu właściwego dłużnika wnioski o podjęcie działań, w tym przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. W 84 sprawach przeprowadzono wywiad oraz odebrano oświadczenie majątkowe. W stosunku do 3 dłużników gminy poinformowano PUP o potrzebie aktywizacji. W okresie objętym skierowano 36 wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego oraz nie występowało z wnioskiem o zwrot zatrzymanego prawa jazdy. Wystosowano 10 wniosków o ściganie za przestępstwo z art. 209 kodeksu karnego. W powyższym okresie Ośrodek wydał 15 decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Do biura informacji gospodarczej przekazano 10 informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze zgłasza zaległości dłużników alimentacyjnych do niżej wymienionych biur informacji gospodarczej:

- Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A.,
- Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (KRD BIG),
- ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (ERIF BIG),
- Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (KBIG),
- Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych BIG S.A. (KIDT),
- Międzynarodowe Biuro Informacji Gospodarczej mBIG.

(dowód, akta kontroli, str. 87)

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 5 następujących dłużników alimentacyjnych: nr 1 (M.M.), nr 2 (P.S.), nr 3 (A.K.), nr 4 (J.H.) i nr 5 (D.B.).

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy Jawor, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, informację o obowiązku zwrotu należności z tytułu świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy Jawor, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Oświadczenia majątkowe składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej, o czym składający został pouczone.

Po przeprowadzeniu wywiadu i odebraniu oświadczenia majątkowego przekazywano komornikowi sądowemu informacje istotne dla skuteczności egzekucji.

Gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwiał przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy, jako bezrobotny albo poszukujący pracy lub bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, odmówił przyjęcia propozycji

odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych Organ wszczął postępowanie w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W kontrolowanym okresie Ośrodek kierował wnioski do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – kodeks karny.

Ponadto ustalono, że Ośrodek przekazywał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dodatkowo, jako organ właściwy wierzyciela występował z wnioskami do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, dołączając do wniosku ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz informację o rozpoczęciu realizacji ww. decyzji i terminie wypłat świadczeń w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak wezwań o uzupełnienie wniosku o świadczenia rodzinne;
- błędnie przeprowadzone postępowanie administracyjne w sprawie przedłużenia świadczenia uzależnionego od orzeczenia o niepełnosprawności zgodnie z rozwiązaniem wprowadzonym ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19;
- błędny okres przyznanego zasiłku pielęgnacyjnego;
- wydawanie decyzji bez kompletu dokumentów;
- błędne ustalenie miesięcznego dochodu rodziny;
- przekazywanie niekompletnej dokumentacji wojewodzie celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego;
- przekazywanie do wojewody dokumentów sporządzonych w języku obcym, bez udokumentowania w formie oświadczenia okoliczności istotnej dla sprawy;

- brak przeprowadzania wywiadów aktualizacyjnych w sprawach dotyczących zasiłków dla opiekunów;
- brak postępowania administracyjnego w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z tyt. zasiłku dla opiekuna;
- brak dokumentowania wpływu do organu wniosku o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. W przypadku niekompletnego wniosku wzywać stronę do uzupełnienia wniosku. W przypadku niedostosowania się do wezwania wniosek pozostawić bez rozpatrzenia.

Podstawa prawna: art. 24a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. W przypadku gdy strona legitymuje się orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS, podczas postępowania w sprawie przedłużenia prawa do zasiłku pielęgnacyjnego występować do ZUS o ustalenie czy ważność orzeczenia została przedłużona i na jaki okres oraz stosować art. 15 ze ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

Mając na uwadze powyższe, w sprawie nr 16 (J.J.) należy wystąpić do ZUS o ustalenie czy ważność orzeczenia z dnia 28.04.2016 r. została przedłużona i na jaki okres. Po otrzymaniu informacji z ZUS należy ponownie przeprowadzić postępowanie administracyjne celem zweryfikowania okresu uprawnienia strony do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego. Zalecenie pokontrolne w ww. sprawie zostanie sformułowane po zapoznaniu się przez tut. Organ z informacją o wynikach ww. postępowania.

Podstawa prawna: art. 15 ze ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 (t.j. Dz.U. 2021 r., poz. 2095 ze zm.).

Termin wykonania: niezwłocznie.

3. W przypadku, gdy data końca orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności przypada w okresie przypadającym na obowiązywanie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii – wydłużać decyzją administracyjną prawo do świadczeń uzależnionych od orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności jednak

nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności i nie dłużej niż do końca okresu zasiłkowego w przypadku świadczeń wypłacanych w okresach zasiłkowych.

Podstawa prawna: art. 15 h ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 (t.j. Dz.U. 2021 r., poz. 2095 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Do wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych dołączać dokumenty, w tym oświadczenia, określające rodzaj utraconego dochodu.

Podstawa prawna: art. 23 ust. 4d ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.) oraz § 5 pkt 3 lit. g rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Ustalając miesięczny dochód rodziny, kwotę alimentów otrzymanych w roku bazowym, dzielić przez 12.

Mając na uwadze powyższe, w sprawie nr 6 (D.G.) należy ponownie ustalić dochód rodziny i wysokość przysługujących świadczeń oraz przeprowadzić niezbędne postępowanie administracyjne.

Podstawa prawna: art. 5 ust. 4a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.).

Termin wykonania: niezwłocznie.

6. Wnioski o świadczenia rodzinne kierowane do wojewody celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazywać z kompletem dokumentów. W przypadku niekompletnego wniosku wzywać stronę do uzupełnienia wniosku lub dokumentów. W przypadku niedostosowania się do wezwania wniosek pozostawić bez rozpatrzenia.

Podstawa prawna: art. 23a i art. 24a ust. 1 i 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

7. Wzywać osoby ubiegające się o świadczenia rodzinne o przedstawienie dokumentów zagranicznych w języku urzędowym RP, tj. w języku polskim, chyba że dana okoliczność

istotna dla sprawy, została udokumentowana w formie oświadczenia z klauzulą zawierającą odpowiedzialność karną za składanie fałszywych zeznań.

Podstawa prawna: art. 24a ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.), art. 5 w związku z art. 4 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 672),

Termin wykonania: na bieżąco.

8. Aktualizacje wywiadów w sprawach o ustalenie i wypłatę zasiłków dla opiekunów przeprowadzać co 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który zostało ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna, pozostało więcej niż 3 miesiące, oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna.

Podstawa prawna: art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297) oraz art. 15o ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID- 19 (t.j. Dz.U. 2021 r., poz. 2095 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

9. W przypadku uchylenia prawa do zasiłku dla opiekuna żądać zwrotu wypłaconego świadczenia od dnia uchylenia prawa do świadczeń.

Mając na uwadze powyższe, w sprawie nr 2 (M.G.) przeprowadzić postępowanie administracyjne w sprawie nienależnie pobranych świadczeń za okres od 13.07.2021 r. do 31.07.2021 r.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 4 oraz 30 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.) w związku z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297).

Termin wykonania: niezwłocznie.

10. Dokumentować datę wpływu wniosku o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Podstawa prawna: art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 877 ze zm.) oraz art. 61 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020, poz. 224), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Burmistrz Miasta Jawora, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Burmistrz Miasta Jawor
2. a/a

WYDZIAŁ ZDROWIA I POLITYKI SPOŁECZNEJ
ul. ...
www. ...
[Signature]
Burmistrz Miasta Jawora